

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1100. Usque Ad Annum 1143

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90117999

§. 71. Tractatus de Præcepto & Dispensatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66385](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66385)

ante quidem apud aliquos errorem compe-
 veram: sed dissimulabam, parcens devo-
 tioni, quæ de simplici corde, & amore Vir-
 ginis veniebat. Verum apud Sapientes,
 atque in celebri nobilique Ecclesia, cujus
 arctiore vinculo filius sum, Superstitione
 deprehensa, nescio an sine gravi offensa
 etiam vestri omnium dissimulare potuerim.
 Quæ autem dixi salvo sapientioris iudicio
 dicta sint, præcipue Ecclesiæ Romanæ, cu-
 jus auctoritati & examini totam quæstio-
 nem & cetera hujusmodi universa reservo,
 ipsius, si quid aliter sapio, paratus senten-
 tia emendare. S. Bernardus Ecclesiæ
 Lugdunensis filium se dicit, quia Fonta-
 næ, natalis ejus locus & Monasterii Cla-
 rævallis Sedes sub Metropoli Lugdunensi
 in Diocesi Lingonensi erant.

Sæcul. XII.
 A.C. 1140.

§. LXXI.

*Tractatus de præcepto & Dispensa-
 tione.*

Sub idem tempus S. Bernardus consultus
 est a quibusdam Monachis S. Petri in
 Valleja prope Carnotum, quomodo Re-
 gula S. Benedicti obliget. Quia vero in-
 scio suo Abbate contra Regulæ præce-
 ptum sibi scripserant, Responsum non
 ipsis misit, sed Abbati Columbensi, Mo-
 nasterio ejusdem Instituti & Diocesis
 præfecto, qui illud Abbati S. Petri redde-
 ret. Huius Opusculo S. Bernardus Titu-
 lum

Opusc. 4.

Sæcul. XII.
A.C. 1140.

lum dedit de Præcepto & Dispensatione, præcipua autem Quæstio est, quam pertractat, quatenus Regula S. Benedicti obliget, & an omnia, quæ continet, præcepta sint vel duntaxat consilia. Respondet, totam Regulam consilium esse illis, qui eam non susceperunt, si quis autem eam propria voluntate admiserit, & promiserit deinceps tenendam, *profecto, inquit, in necessarium sibi ipse convertit, quod antea liberum habuit.* Distinguenta tamen sunt, quæ Regula docet de non nullis Spiritualibus, Charitate, Humilitate, Mansuetudine, & de aliis consuetudinibus exterioribus, Psalmodia, Abstinencia, Silentio & Labore; nam primi generis præcepta, cum a Deo instituta sint, ad omnes Christianos spectant, cetera solos monachos obstringunt, possuntque ab eis eximi, sed a solis suis Præpositis, & existente casu necessitatis.

Porro hujusmodi consuetudines sua natura nec bonæ nec malæ in hunc utique finem fuerunt ordinatæ, ut Charitas reducatur vel conservetur; unde sequitur, quod si existat casus, in quo Regula rigide observata noceret charitati, vel omitti vel mutari possit. Sed penes solius Præpositi legitime constituti hujus rei judicium est. His addit S. Bernardus: *An non hoc ipsum Gelasius & Leo Pontifices senserunt? ajunt enim: ubi necessitas*

cessitas non est, nullo modo Sanctorum Pa-
trum constituta violentur. Ergo sola illa
statuta exteriora a Præpositi voluntate
pendent; quin a libera ejus voluntate non
pendent, cum & ipse Regulæ, quam ser-
vaturum se juravit, subiectus sit, sed po-
tius ab ejus prudentia, qua in omnibus Re-
gulæ capitulis, secundum legem charitatis,
omni Regula alia superioris, dispenset.

Monachi subditi Præposito obedire te-
nentur, secundum Regulam nec plus nec
minus. Nihilominus si suam obedientiam
privatus monachus restringat, ad ea quæ
necessitas imperat, imperfecta est; sed vi-
ri vere Religiosi obedientia tam late ex-
tenditur, quam late charitas, quæ nullis
terminis coercetur. Hinc obedientiæ vir-
tus solis tepidis & imperfectis difficilis vi-
detur, qui cum præcepto sui Præpositi tri-
cantur, ea ad examen vocant, in causas
inquirunt, & obedire renuunt, nisi vel gra-
ta injungantur, vel dura denique necessi-
tate ad parendum compellantur. At de-
fectus obedientiæ, secundum S. Bernar-
dum, qui ex contemptu contumaci præ-
cepti proficiscitur, longe gravior est il-
lo, qui ex negligentia vel quocunque te-
pore oritur, cum iste solum a languore &
pigritia, ille vero a tumore superbiæ or-
tum trahat; quamobrem contemptus
peccatum mortale efficit, quod forte le-
vitæ materiæ veniale esset.

Tum

Sæcul. XII.
A.C. 1140.

c. 5.

c. 6.

c. 8.

Sæcul. XII. Tum S. Bernardus quæstionem per-
 A.C. 1140. tractat, an de uno monasterio ad aliud
 c. 16. transire liceat. Quod illis tantum per-
 missum esse dicit, qui in illo monasterio
 in quo sunt, substantiam Regulæ, in quam
 jurarunt, servare non valent. Id vero
 illis non concedit, qui in monasteriis, ubi
 viget Regula, degentes, sub majoris per-
 fectionis prætextu ad alia monasteria,
 verbi causa, a Cluniacensibus ad Cister-
 cienses commigrare vellent. Si qui au-
 tem scrupulis & inquietudine animi agi-
 tati monasterium reliquerunt, his nulla-
 tenus reditum suadet, ne scandali occa-
 siones denuo nascantur.

§. LXXII.

Hugo de S. Victore.

Opusc. 10. Sanctus Bernardus parvum quoque Tra-
 ctatum inscripsit Hugoni de S. Victo-
 re, Doctori celeberrimo, qui ipsum de
 singularibus opinionibus cujusdam viri,
 quem non nominabat, consuluerat. Pri-
 mo affirmabat Anonymus, statim nemi-
Joan. 3. 5. nem sine Baptismo potuisse salvari, ex
 illa die, qua Jesus Christus hujus Ablu-
 tionis necessitatem Nicodemo aperuisset.
 c. 1. Respondet S. Bernardus, nullatenus esse
 credibile, quod Deus omnes homines ad
 c. 2. rem præceptam voluerit obligare, illo
 momento, quo alicui in secreto fuisset
 communicata, sed solum ex illo tempo-
 re,